

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@merp.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № _____

**Державна регуляторна
служба України**

Про погодження проєкту наказу

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» надсилає, на часткову заміну листа від 07.03.2025 № 25/1-36/3334-25, доопрацьований проєкт наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Правил технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів» (далі – проєкт наказу).

Просимо погодити проєкт наказу.

- Додатки:
1. Проєкт наказу на 35 арк. в 1 прим.
 2. Копія оприлюдненого повідомлення про оприлюднення проєкту наказу на 3 арк. в 1 прим.

Міністр

Світлана ГРИНЧУК

Катерина Проценко 206 31 78

UB
Міндовкілля
№25/1-36/4410-25 від 28.03.2025
КЕП: Гринчук С. В. 28.03.2025 17:39
3FAA9288358EC00304000000E1FC3400A1EFD800
Сертифікат дійсний з 13.09.2024 00:00 до 12.09.2026 23:59

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

_____ 20__ р.

Київ

№ _____

Про затвердження Правил технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів

Відповідно до частини шостої статті 13 Закону України «Про управління відходами»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Правила технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів, що додаються.
2. Департаменту управління відходами та екологічних наслідків воєнних дій забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування, але не раніше дня припинення або скасування дії правового режиму воєнного стану в Україні.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Олександра СЕМЕНЦЯ.

Міністр

Світлана ГРИНЧУК

UB
Міндовкілля
№25/1-36/4410-25 від 28.03.2025
КЕП: Гринчук С. В. 28.03.2025 17:39
3FAA9288358EC00304000000E1FC3400A1EFD800
Сертифікат дійсний з 13.09.2024 00:00 до 12.09.2026 23:59

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля та
природних ресурсів України

_____ 2025 р. № _____

**Правила
технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів**

I. Загальні положення

1. Ці Правила встановлюють основні вимоги до технічної експлуатації об'єктів, що використовуються для здійснення операцій з відновлення або видалення відходів з метою запобігання чи зменшення негативного впливу об'єктів оброблення відходів на навколишнє природне середовище та ризиків для здоров'я людей та є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами господарювання незалежно від форм власності та організаційно-правових форм, що здійснюють діяльність, пов'язану з експлуатацією об'єктів оброблення відходів.

2. Ці Правила поширюються на об'єкти оброблення відходів, що експлуатуються і на об'єкти оброблення відходів, що прийняті в експлуатацію після набрання чинності цими Правилами.

3. Вимоги цих Правил не поширюються на:

об'єкти оброблення відходів, на яких здійснюються операції із спалювання та сумісного спалювання відходів, діяльність яких регулюються Правилами технічної експлуатації установок із спалювання відходів та установок із сумісного спалювання відходів, затвердженими наказом Міндовкілля;

об'єкти оброблення відходів, на яких здійснюються операції із захоронення відходів, діяльність яких регулюється Правилами технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації, затвердженими наказом Міндовкілля;

об'єкти оброблення відходів, на яких виконуються операції з оброблення ґрунтом, у тому числі біологічний розклад рідких або мулових відходів у ґрунті тощо (D2) та оброблення ґрунту, що сприяє веденню сільського господарства чи поліпшує стан навколишнього природного середовища (R10);

об'єкти оброблення відходів, на яких здійснюється внесення осадів, включаючи осад стічних вод і донні осади від днопоглиблювальних робіт, та інших відходів, що вносяться у ґрунт з метою удобрення або покращення його якості;

місця зберігання небезпечних відходів на території закладів охорони

UB
Міндовкілля
№25/1-36/4410-25 від 28.03.2025
КЕП: Гринчук С. В. 28.03.2025 17:39
3FAA9288358EC00304000000E1FC3400A1EFD800
Сертифікат дійсний з 13.09.2024 00:00 до 12.09.2026 23:59

гідротехнічні споруди для розміщення рідких і шламових (мулових) відходів;

об'єкти оброблення відходів, які використовують відходи в якості заміни сировини для виготовлення металургійної продукції;

об'єкти оброблення відходів, які відновлюють власні відходи, що утворились під час ведення технологічного процесу;

об'єкти оброблення відходів, на яких здійснюються операції з оброблення медичних відходів насиченим водяним паром під тиском;

місця тимчасового зберігання відходів від руйнувань, рішення про розміщення яких прийнято відповідно до пункту 25 Порядку управління відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 року № 1073.

4. Експлуатація об'єкта оброблення відходів здійснюється відповідно до цих Правил, а також з урахуванням проєктної документації, розробленої, погодженої та затвердженої відповідно до чинного законодавства.

5. Оператор об'єкта оброблення відходів (далі – оператор) здійснює діяльність за умови наявності зокрема:

інтегрованого довкілльового дозволу відповідно до Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» (у разі необхідності) або дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів відповідно до Закону України «Про управління відходами» та дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря» (у разі необхідності) та на спеціальне водокористування відповідно до Водного кодексу України (у разі необхідності);

ліцензії на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами відповідно до Закону України «Про управління відходами» (у разі необхідності);

ідентифікації об'єкту підвищеної небезпеки в порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2022 року № 1030 «Деякі питання ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки» (у разі необхідності);

дозволу на використання отруйної хімічної речовини відповідно до Закону України «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією» (у разі необхідності);

висновку з оцінки впливу на довкілля (в випадках визначених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»).

6. Експлуатація об'єкта оброблення відходів здійснюються з дотриманням вимог законодавства, в тому числі встановлених

природоохоронних вимог, вимог з охорони праці, пожежної і техногенної безпеки, вимог санітарного законодавства та згідно з планом управління відходами на об'єкті оброблення відходів, розробленим відповідно до Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій, затвердженого наказом Міндовкілля.

7. Забороняється прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих цехів, агрегатів, комунальних та інших об'єктів, не забезпечених пристроями і очисними спорудами необхідної потужності, що запобігають забрудненню і засміченню вод або їх шкідливій дії, та необхідними засобами вимірювальної техніки, що застосовується для обліку об'ємів забору і скидання води.

8. У цих Правилах терміни вживаються у такому значенні:

аеробне оброблення відходів – біологічний процес, який відбувається за наявності кисню, під час якого частина органічної речовини в біовідходах розкладається;

акрилати – складні ефіри акрилової кислоти або її солі;

аміни – азотовмісні органічні хімічні сполуки, похідні аміаку (NH_3), в якому щонайменше один атом водню заміщений аліфатичним або ароматичним вуглеводневим радикалом;

анаеробне оброблення відходів – біологічний процес, який відбувається за відсутності кисню, під час якого частина органічної речовини в біовідходах перетворюється під дією мікроорганізмів на суміш газів (біогаз), що складається в основному з метану і вуглекислого газу та інших газів у невеликих кількостях (аміаку, водню, сірководню та ін.);

біогаз – суміш усіх газів, що утворюється при анаеробному обробленні відходів;

біологічне оброблення відходів – процес біологічного розкладу органічної речовини, що міститься у відходах;

компостування відходів – аеробне або анаеробне оброблення відходів, яке за умов контрольованої вентиляції, вологості та температури перетворює біовідходи, на стабільний і дезінфікований компост, який використовується як органічне добриво;

меркаптани – органічні похідні сірководню, що містять меркапто (сульфгідрильну) групу – SH , з загальною формулою RSH (де R – вуглеводневий замісник);

моніторинг об'єкта оброблення відходів (далі – моніторинг) – проведення суб'єктом господарювання у сфері управління відходами спостереження за станом навколишнього природного середовища та території об'єкта оброблення відходів або території, прилеглої до такого об'єкта, за змінами хімічної або фізичної характеристики викидів, скидання, споживання, еквівалентних параметрів або технічних заходів на території, на якій розташований об'єкт;

об'єкт оброблення відходів – установка, інженерна споруда або інший об'єкт, що використовується для здійснення операцій з відновлення або

видалення відходів. Об'єкт оброблення відходів може включати одну чи декілька стаціонарних установок або споруд, що розташовані на одному майданчику і експлуатуються одним оператором, та пов'язану відповідну інфраструктуру, допоміжні, господарські та адміністративні будівлі, обладнання чи рухомі об'єкти для оброблення відходів. Установа, інженерна споруда або інший об'єкт можуть функціонувати з одним технологічним процесом оброблення відходів або поєднувати декілька таких процесів, які безпосередньо пов'язані з видами діяльності в межах того самого промислового майданчика, які мають технічний зв'язок з операціями з оброблення відходів, і які можуть впливати на викиди та забруднення;

оператор – юридична особа або фізична особа-підприємець, що здійснює діяльність з оброблення відходів та забезпечує технічну експлуатацію об'єкта оброблення відходів відповідно до законодавства та цих Правил;

сортувально-перевантажувальна станція – об'єкт для сортування зібраних відходів з метою відбору матеріалів для підготовки до повторного використання або оброблення та подальшого переміщення відходів з метою транспортування їх до об'єкту відновлення або видалення відходів.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному у Кодексі цивільного захисту України, Законах України «Про управління відходами», «Про охорону атмосферного повітря», «Про пестициди і агрохімікати», «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією», «Про об'єкти підвищеної небезпеки».

II. Організаційні вимоги до експлуатації об'єктів оброблення відходів

1. Оператор при експлуатації об'єкта оброблення відходів повинен дотримуватись вимог щодо:

- екологічно безпечного управління відходами;
- безпечної експлуатації об'єкту оброблення відходів для здійснення операцій з відновлення або видалення відходів;
- забезпечення здорових і безпечних умов праці;
- підвищення кваліфікації та навчання персоналу, залученого до експлуатації об'єктів і установок для відновлення або видалення відходів;
- дотримання санітарних норм та правил;
- дотримання нормативів гранично допустимих викидів;
- дотримання нормативів гранично допустимих скидів;
- дотримання технічних правил, норм пожежної та техногенної безпеки.

2. Для експлуатації об'єктів оброблення відходів оператор залучає кваліфікований персонал.

Склад, чисельність і кваліфікація обслуговуючого персоналу визначається оператором залежно від потужності та ступеня складності споруд, технологічних процесів з урахуванням обсягів роботи з обслуговування і ремонту діючих мереж і споруд.

3. Особи, що приймаються на роботу, пов'язану з безпосереднім обслуговуванням, ремонтом, випробуванням і налагодженням роботи споруд, комунікацій, устаткування, проходять обов'язкові попередній (під час прийняття на роботу) і періодичні (протягом трудової діяльності) медичні огляди згідно з Порядком проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 року № 246, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 року за № 846/14113.

4. До призначення на роботу чи у разі переведення на іншу роботу (посаду) працівники оператора зобов'язані пройти:

спеціальну фахову підготовку;

інструктаж та навчання з питань охорони праці, з надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварії відповідно до Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511;

інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях відповідно до статті 40 Кодексу цивільного захисту України та Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації та контролю за їх виконанням, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 05 грудня 2019 року № 1021, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 року за № 108/34391. Результати проведення інструктажів мають зазначатися в журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях, що на постійній основі веде оператор установки;

перевірку знань цих Правил, виробничих і посадових інструкцій.

5. Для працівників, що обслуговують електроустановки, обов'язкове знання Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерством палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1143/13017, і Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09 січня 1998 року № 4, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за № 93/2533.

6. На об'єктах оброблення відходів, на яких використовується технологічне устаткування, що працює під тиском, мають дотримуватися Правил охорони праці під час експлуатації обладнання, що працює під тиском, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 05 березня

2018 року № 333, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 10 квітня 2018 року за № 433/31885.

7. Для працівників, що працюють з небезпечними хімічними речовинами, обов'язкове знання Вимог до роботодавців щодо захисту працівників від шкідливого впливу хімічних речовин, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 22 березня 2012 року № 627, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 10 квітня 2012 року за № 521/20834 і Конвенції про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві № 170, ратифікованої Законом України від 13 липня 2023 року № 3248-IX, та заходів контролю ризиків, які зазначені у паспортах безпеки хімічної продукції.

8. Для експлуатації і оперативно-технічного управління об'єктом оброблення відходів необхідно забезпечити розроблення, постійне зберігання в комплектному вигляді технічної, експлуатаційної, організаційно-правової документації та документів дозвільного характеру, а також плану управління відходами розробленого відповідно до Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій, затвердженого наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 09 серпня 2024 року № 1003, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2024 року за № 1446/42791. Оригінали документів повинні зберігатися у оператора.

9. В виробничих підрозділах оператора повинні зберігатися копії документів, необхідних для повсякденного використання під час експлуатації споруд, устаткування і комунікацій.

10. Експлуатація всіх споруд (обладнання) і установок здійснюється згідно з експлуатаційними інструкціями, які розробляє і затверджує оператор відповідно до цих Правил, інших нормативно-правових актів, а також інструкцій виробників обладнання.

11. В інструкціях з експлуатації повинно бути зазначено:
призначення та характеристика споруд (обладнання) і установок, технологічна схема з кількісними і якісними показниками процесу;
склад і технічні характеристики основного та допоміжного обладнання;
послідовність операцій пуску, зупинки і здійснення технологічних процесів;
порядок обслуговування споруд (обладнання) і установок в експлуатаційному режимі, а також у разі його порушень;
порядок технологічного контролю роботи обладнання, належні параметри та умови ефективної роботи;

графіки оглядів поточного і капітального ремонтів споруд (обладнання) і установок;

заходи щодо запобігання виникненню аварій, а також дії персоналу в разі загрози або виникнення аварії, ліквідації її наслідків;

заходи з охорони праці;

персональна відповідальність за виконання операцій, передбачених інструкціями з обслуговування і ремонту обладнання.

12. Експлуатаційні інструкції повинні переглядатися оператором у разі зміни умов і режимів експлуатації, схем, технології і устаткування, а також у разі змін в законодавстві, але не рідше одного разу за три роки.

13. Всі зміни і доповнення, що вносяться до експлуатаційних інструкцій доводяться до відома працівників, для яких знання цих інструкцій є обов'язковим.

14. Посадові та робочі інструкції розробляються для кожного працівника і встановлюють вимоги, права та обов'язки щодо персоналу, необхідні і достатні для забезпечення роботи об'єкту, споруди (обладнання) і установок згідно з експлуатаційними інструкціями, інструкціями з охорони праці, пожежної і техногенної безпеки, і затверджуються оператором.

III. Технічні заходи забезпечення експлуатації об'єктів оброблення відходів

1. Доступ на об'єкт оброблення відходів має бути обмежений в'їздом через контрольно-пропускний пункт (далі – КПП) з воротами, які мають залишатися зачиненими в позаробочий час та огорожею, улаштованою по всьому периметру об'єкта оброблення відходів, крім об'єктів оброблення відходів, які розміщені на території промислового об'єкта.

2. На кожному об'єкті оброблення відходів, що експлуатується, в межах КПП повинні бути встановлені:

ваги, які повинні відповідати вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність, а технічні характеристики – типу транспортних засобів, які транспортують відходи, та інтенсивності їх руху. Для об'єкта оброблення відходів потужністю оброблення понад 10 тон на добу – ваги зі шлагбаумом. Пропускна здатність ваг має бути не менше ніж 16 зважувань на годину;

вишка/оглядовий майданчик для візуального контролю відходів, що завозяться бортовими і самоскидними транспортними засобами та/або камери відеоспостереження з роздільною здатністю не менше 1080P (2 Мп) та фокусною відстанню не менше 2,8 мм, що дають змогу візуального контролю

вмісту кузова транспортного засобу (в разі завезення на об'єкт оброблення відходів, відходів бортовими і самоскидними транспортними засобами);

засоби вимірювальної техніки для радіометричного контролю відходів.

3. На в'їзді на об'єкт оброблення відходів має бути встановлений щит з такою інформацією:

назва об'єкта оброблення відходів;

рік прийняття в експлуатацію;

проектна (номінальна) потужність об'єкта оброблення відходів;

види відходів, що приймаються на об'єкт оброблення відходів;

найменування оператора та власника об'єкту оброблення відходів (якщо не співпадають);

режим роботи об'єкта оброблення відходів;

номер та дата видачі дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів або інтегрованого довкілльового дозволу, а також дата і номер рішення органу ліцензування про видачу ліцензії (у разі здійснення такої діяльності).

4. На в'їзді на КПП та на території об'єкта оброблення відходів мають бути встановлені дорожні знаки, які вказують напрямок руху транспортних засобів та знаки пріоритету відповідно до Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306.

При в'їзді на КПП встановлюють дорожні знаки «Проїзд без зупинки заборонено», «Обмеження максимальної швидкості – 10 км/год».

Проїзд по території об'єкта оброблення відходів здійснюється по затверджених маршрутах відповідно до встановлених дорожніх знаків.

5. Оператор забезпечує цілодобову охорону об'єкта оброблення відходів, самостійно або із залученням відповідного суб'єкта господарювання, для виявлення та попередження несанкціонованого доступу на територію об'єкта оброблення відходів сторонніх осіб.

Територія об'єкта оброблення відходів, під'їзна дорога у темний час доби повинні бути освітлені. У разі виникнення надзвичайних ситуацій та пов'язаних з ними робіт, додаткове освітлення забезпечується герметичними мобільними освітлювачами.

6. Територія об'єкта оброблення відходів має бути розділена на зони: виробничу (зона приймання відходів; зона, на якій здійснюються операції з оброблення відходів; зона зберігання відходів тощо); господарську та адміністративно-побутового призначення.

Поділ на зони об'єкту оброблення відходів та їх розташування визначаються залежно від конкретних умов, виду діяльності та операцій з оброблення відходів, з дотриманням норм пожежної безпеки та забезпеченням найкоротших комунікаційних і технологічних зв'язків.

7. Оператор веде облік відходів та подає звітність до інформаційної системи управління відходами (далі – ІСУВ), згідно з вимогами Порядку державного обліку відходів та подання звітності, затвердженого наказом Міндовкілля.

IV. Приймання відходів

1. Утворювачі відходів або суб'єкти господарювання у сфері управління відходами під час передачі відходів на об'єкт оброблення відходів вперше, зобов'язані надати у письмовій або в електронній формі таку інформацію:

1) для юридичної особи – найменування, у тому числі скорочене (за наявності), місцезнаходження та ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;

2) для фізичної особи-підприємця – прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків, серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), місцезнаходження (адреса задекларованого/zareєстрованого місця проживання);

3) дані про відходи:

перелік відходів за кодами та видами згідно з Національним переліком відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 року № 1102;

походження відходів та технологічні процеси, внаслідок яких вони утворюються;

опис фізичних властивостей, морфологічний та хімічний склад і небезпечні властивості;

інформацію щодо можливого радіаційного забруднення відходів;

речовини, з якими не дозволяється змішувати відходи;

розрахунковий обсяг відходів, яку очікується доставити.

Для перевірки наданої інформації оператор може звернутися до утворювача або до суб'єкта господарювання у сфері управління відходами.

2. Репрезентативна проба для здійснення аналізу надається оператору у разі, якщо:

інформація надана утворювачем щодо хімічного складу або варіювання відходів недостатня, або є сумніви щодо того, чи проаналізована проба є репрезентативною для цих відходів;

необхідно провести тести стосовно запланованого оброблення відходів, щоб визначити, чи буде оброблення безпечним та ефективним.

3. Репрезентативна проба не відбирається, якщо вся інформація відома та перевірена та якщо відходами є:

азбест;

хімічна речовина склад і небезпечні властивості якої зазначаються в паспорті безпечності, який відповідає вимогам Технічного регламенту щодо безпечності хімічної продукції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 року № 847;

лабораторні залишки в спеціальній тарі, об'ємом менше п'яти літрів;

забруднений одяг, упаковка або обтиральні матеріали (ганчір'я);

акумуляторні батареї, освітлювальні трубки, відходи електричного та електронного обладнання (далі – ВЕЕО), транспортні засоби, що зняті з експлуатації, або їхні частини та інші одиниці обладнання;

відходи металу;

відходи у твердому агрегатному стані, що не є небезпечними, за винятком відходів, що мають дзеркальні коди або випадків, коли склад відходів невідомий і вони можуть бути віднесені як до небезпечних відходів, так і до тих відходів, що не є небезпечними, відповідно до Національного переліку відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 року № 1102;

забруднені деревина та покрівельний матеріал;

відходи, що утворюються внаслідок здійснення діяльності з медичного обслуговування або ветеринарної практики, здійснення експертиз та досліджень у сфері охорони здоров'я, ветеринарної медицини, у тому числі наукових або дослідницьких робіт, які класифікуються згідно з додатком 1 до Порядку класифікації відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 року № 1102, як відходи з небезпечною властивістю – інфекційні (НВ 9);

відходи, утворені в результаті надзвичайної ситуації (такі відходи не використовуються поки не проведена їх характеристика).

4. Для відходів у рідкому агрегатному стані, проводиться технічна оцінка (аналіз) придатності відходів для оброблення або зберігання, щоб забезпечити виконання умов, визначених у дозволі на здійснення операцій з оброблення відходів або інтегрованому довіклієвому дозволі та відповідність відходів можливостям об'єкту оброблення відходів, яка може включати лабораторні випробування для прогнозування ефективності оброблення.

5. Записи щодо заходів перед прийманням зберігаються не менше 3 років після введення даних про відходи до ІСУВ.

6. Інформація, надана під час заходів перед прийманням, оновлюється щорічно, та якщо:

змінюється склад відходів;

змінюється процес, який призводить до утворення відходів;

виявлено, що отримані відходи не відповідають інформації, наданій під час заходів перед прийманням.

7. Заходи перед прийманням на оброблення відпрацьованих олив (мастил) та нафтопродуктів включають перевірку на легкозаймистість для визначення найбільш придатної точки спалаху та забруднення поліхлорованими біфенілами (PCB) і речовинами, які у процесі нагрівання збільшують викиди летких органічних сполук в атмосферне повітря. Заходи перед прийманням, що стосуються збирання інформації, повинні застосовуватися для одноразової партії від утворювача з яким працює оператор на постійній основі, який раніше не передавав відпрацьовані оливи (мастила) та нафтопродукти або при надходженні відпрацьованих олив (мастил) та нафтопродуктів з підприємств, установ та організацій де можуть працювати з іншими хімічними речовинами та потенційними забруднювачами.

8. Утворювачі відходів лабораторних залишків повинні мати інструкції щодо процедури відокремлення, пакування та маркування лабораторних залишків. За їх відсутності оператор, який планує прийняти на оброблення лабораторні залишки, надає утворювачу відходів відповідні інструкції. Спеціальна тара, в якій знаходяться лабораторні залишки, має бути закритою, до неї додається перелік вмісту тари. Кожна спеціальна тара повинна бути промаркована знаками небезпечності для перевезення.

9. Оператор забезпечує наявність на КПП такої інформації:
критерії приймання відходів на об'єкт оброблення відходів;
перелік суб'єктів господарювання від яких здійснюється приймання відходів (найменування, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України або реєстраційний номер облікової картки платника податків);
дані про маркування відходів, які транспортуються в спеціальній тарі;
дані про ідентифікацію, тип та місткість кузовів транспортних засобів, якими суб'єкти господарювання транспортують відходи.

10. Критерії приймання відходів на об'єкт оброблення відходів мають відповідати дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів або інтегрованому довкілєвому дозволу та Ліцензійним умовам провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2023 року № 1278 (далі – ліцензійні умови). Критерії приймання відходів на об'єкт оброблення відходів розроблюються та затверджуються оператором і визначають вимоги для приймання відходів та мають містити таку інформацію:

перелік видів і кодів відходів, які можуть бути прийняті на оброблення;
відомості про склад і властивості відходів;
операції з оброблення відходів, які застосовуються до кожного відходу;

максимальна потужність об'єкта оброблення відходів (максимальний обсяг кожного виду відходів, які можуть бути оброблені);

залишковий обсяг відходів в місцях для зберігання відходів на об'єкті.

11. Допуск транспортних засобів із відходами від суб'єктів господарювання на об'єкт оброблення відходів здійснюється на підставі, зокрема, таких документів:

перевізні документи;

акт приймання-передачі відходів (картка перевезення відходів);

документ, що підтверджує сплату послуг із оброблення відходів;

договору між виконавцем послуги з управління побутовими відходами та суб'єктом господарювання, який здійснює відновлення та/чи видалення побутових відходів.

Приймання відходів від фізичних осіб на об'єкти оброблення відходів здійснюється на підставі документа, що посвідчує особу, та оформлення і підписання акту приймання-передачі (картки перевезення відходів), в якому зазначено вид і код, обсяг, джерело утворення відходів.

Акт приймання-передачі відходів (картка перевезення відходів) має бути заповнений згідно з вимогами Порядку ведення державного обліку відходів та подання звітності, затвердженого наказом Міндовкілля.

12. На КПП здійснюється візуальний огляд (контроль) транспорту, спеціальної тари і відходів та зважування.

Якщо на об'єкті оброблення відходів, приймають рідкі відходи, їх об'єм і маса можуть бути визначені розрахунковим методом.

У разі збоїв електропостачання повинно вмикатися резервне джерело живлення ваговимірювального обладнання.

13. При прийманні відходів, що транспортуються в спеціальній тарі на КПП здійснюється перевірка їх маркування, відповідність видам відходів та критеріям приймання відходів на об'єкт оброблення відходів.

При прийманні відходів бортовими транспортними засобами та/або самоскидами на КПП здійснюється візуальний огляд (контроль) їх складу перед розвантаженням, щоб підтвердити, що відходи є тими самими відходами, які були заявлені у процесі інформування про відходи.

14. Оператор під час приймання відходів забезпечує радіаційний контроль відходів, що надходять на об'єкти оброблення відходів, згідно з вимогами Основних санітарних правил забезпечення радіаційної безпеки України, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02 лютого 2005 року № 54, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 20 травня 2005 року за № 552/10832.

Транспортні засоби (автомобільні або залізничні) повинні проходити радіаційний моніторинг на дуже повільній швидкості, щоб забезпечити одержання точних результатів. Допускається вимірювання радіоактивності при

розвантаженні з використанням детекторів, закріплених на грейфері, магнітній пластині або кронштейні обладнання для розвантаження.

15. Відходи, що доставляються на об'єкт оброблення відходів, підлягають перевірці їх на відповідність критеріям приймання відходів на об'єкт оброблення відходів шляхом використання методів випробування.

Відходи, які утворюються і доставляються регулярно (мінімум 2 рази на рік) підлягають здійсненню випробувань перед першою доставкою на об'єкт оброблення відходів.

Відходи, які утворюються і доставляються не регулярно підлягають здійсненню випробувань перед кожною доставкою.

Відходи, які утворюються регулярно, включають види відходів, які утворюються в тому самому процесі на регулярній основі за дотримання таких умов:

- 1) обладнання та процеси відомі;
- 2) матеріали, що використовуються в процесі, і сам процес чітко визначені;
- 3) власник відходів, надає оператору всю необхідну інформацію про процеси, в наслідок яких утворюються відходи, і обладнання та інформує про зміни в процесі.

До відходів, які регулярно утворюються, також входять відходи, утворені в подібному процесі, але на різних об'єктах.

Для відходів, утворених у подібних процесах, але на різних об'єктах, випробування потрібно проводити лише для відходів одного з процесів. Щодо відходів з інших подібних процесів необхідно провести випробування, щоб показати, що відходи відповідають раніше охарактеризованим відходам з точки зору зміни характерних властивостей.

Якщо відбувається будь-яка зміна в процесі, в наслідок якого утворюються відходи, необхідно здійснити нову перевірку на відповідність.

Перевірку на відповідність для відходів, які доставляються регулярно, необхідно проводити принаймні один раз на рік.

Відбір зразків відходів має відбуватися відповідно до плану відбору зразків, складеним згідно зі стандартом ДСТУ EN 14899:2022 (EN 14899:2005, IDT). Характеристика відходів. Відбирання проб відходів. Основи для підготовки та застосування плану відбирання проб.

Відібрані під час випробування зразки повинні зберігатися протягом трьох місяців після приймання відходів.

16. Якщо інформація про відходи, надана на КПП і зазначена в акті приймання-передачі відходів (картці перевезення відходів) чи отримана за результатами випробувань (у разі проведення), підтверджує відповідність відходів критеріям приймання відходів на об'єкт оброблення відходів, відходи вважаються прийнятними.

17. Оператор зобов'язаний надати підтвердження приймання кожної партії відходів, прийнятих на об'єкт оброблення відходів, а у випадку, якщо відходи не підлягають прийманню на об'єкт оброблення відходів, відмовити у прийманні таких відходів з наданням підтверджувального документу.

18. Оператор відмовляє у прийнятті відходів якщо:
інформація про відходи є недостовірною, у тому числі наявні відходи з перевищенням норм радіаційного забруднення;
відходи не відповідають критеріям приймання відходів на об'єкт оброблення відходів.

19. Підтвердження про приймання/відмову в прийманні відходів здійснюється шляхом заповнення відповідного розділу акта приймання-передачі відходів (картці перевезення відходів).

20. Під час вивантаження відходів здійснюється візуальний огляд (контроль) за вивантаженими відходами та перевіряється відповідність вивантажених відходів інформації, зазначеній в акті приймання-передачі відходів (картці перевезення відходів).

21. Після вивантаження відходів визначається маса транспортного засобу, що виїжджає з території об'єкта оброблення відходів та фіксується в акті приймання-передачі відходів (картці перевезення відходів) в ІСУВ.

Водій транспортного засобу та інші особи, які були в цьому транспортному засобі під час зважування при в'їзді на об'єкт оброблення відходів, залишаються в транспортному засобі.

22. Під час приймання біовідходів, які вже виділяють або мають потенціал для виділення меркаптанів або інших летких органічних сполук, низькомолекулярних амінів, акрилатів або інших хімічних речовин із сильним запахом, повинні застосовуватися особливі вимоги для їх оброблення, які повинні бути передбачені планом управління відходами, який розробляється відповідно до Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій, затвердженого наказом Міндовкілля.

23. Оператор відмовляє у прийманні відходів якщо буде встановлено, у місці вивантаження відходів, що доставлені відходи не відповідають інформації, зазначеній в акті приймання-передачі відходів (картці перевезення відходів). Оператор вносить відповідний запис про відмову у прийманні відходів в акт приймання-передачі відходів (картку перевезення відходів) із зазначенням причини відмови та складає акт про порушення правил приймання відходів на об'єкт оброблення відходів (форма акту розробляється оператором і затверджується розпорядчим документом), а також фотофіксує цей факт. Акт про порушення підписує оператор та особа, яка супроводжувала відходи, або

водій, якщо така особа відсутня. Акт про порушення правил приймання із супровідними документами (фотокартками та копією акту приймання-передачі відходів (картки перевезення відходів) оператор надсилає утворювачу відходів або суб'єкту господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів на електронну адресу для оцінки обставин.

V. Вимоги до зберігання відходів

1. Відходи зберігаються окремо залежно від їхніх характеристик та властивостей, щоб забезпечити таке зберігання та оброблення, яке є безпечнішим для навколишнього природного середовища.

2. Оператор повинен забезпечити:

- 1) площу та об'єм зони зберігання відходів;
- 2) окреме зберігання відходів (призначених для оброблення, утворених від оброблення);
- 3) безперервність процесів оброблення.

3. Під час зберігання відходів на місцях для зберігання відходів до оброблення або після нього, оператор повинен дотримуватись наступних вимог:

- 1) місця для зберігання відходів повинні бути розташовані відокремлено на території об'єкта оброблення відходів;
- 2) під час вибору місця для зберігання відходів повинні враховуватися вимоги безпеки під час його експлуатації, в тому числі пожежної і техногенної, та можливості виконувати роботи механізованими засобами;
- 3) обсяг відходів, що зберігаються, не повинен перевищувати максимальну місткість місця для зберігання відходів.

Максимальна місткість місця для зберігання відходів та максимальний час, потрібний для її досягнення, має бути чітко визначені в проєктній та експлуатаційній документації оператора з урахуванням характеристик відходів (ризиків пожежі) та потужності установки з оброблення відходів;

4) зливово каналізація (дренажна система) повинна забезпечувати утримання всіх стічних вод, щоб не допустити потрапляння витоків у ґрунт, поверхневі та підземні води;

5) зберігання відходів здійснюється з урахування їх хімічних, фізичних і морфологічних властивостей, у тому числі агрегатного стану;

6) місця для зберігання відходів повинні бути розташовані таким чином, щоб відстані транспортування відходів були мінімальні;

7) місця для зберігання відходів, які можуть змінити хімічні і фізичні властивості під дією тепла, світла, повітря, води повинні мати захист від відповідного впливу;

8) для зберігання небезпечних відходів мають бути встановлені герметичні ємності;

9) відходи, що не є небезпечними дозволяється зберігати у відкритому вигляді (навалом, насипом, у відкритій тарі, тощо) у разі дотримання наступних вимог:

концентрація забруднюючих речовин у атмосферному повітрі на висоті до двох метрів на межі санітарно-захисної зони від поверхні землі не повинна перевищувати гранично допустимі концентрації згідно чинного законодавства;

концентрація небезпечних речовин у ґрунтах, обумовлена міграцією токсичних інгредієнтів відходів, не повинна перевищувати допустимих нормативів згідно чинного законодавства;

концентрація речовин у водних об'єктах (у разі їх наявності) повинна відповідати встановленим нормативам екологічної безпеки водокористування, згідно чинних нормативно-правових актів;

територія зберігання повинна бути розміщена з підвітряного боку, мати покрив з непроникливого для будь-яких хімічних речовин матеріалу та бути обладнана автономним водовідводом (для об'єктів оброблення відходів, що будуються). Потрапляння поверхневого стоку з майданчика повинно бути виключено за рахунок обвалування та інших заходів.

Зберігають відходи в умовах захисту їх від впливу атмосферних осадів і вітру.

10) здійснювати заходи для запобігання розповсюдженню відходів за межі місця зберігання відходів, а також випадкового змішування відходів, що окремо зберігаються, використовуючи призначені для цього відповідні тару, сектори чи приміщення. Всі відходи необхідно зберігати в спеціальній тарі: рідкі відходи можна зберігати в резервуарах та/або контейнерах, бочках тощо; тверді відходи – в баках, контейнерах, мішках, окремих коробках, піддонах тощо або секторах чи приміщеннях;

11) зберігання небезпечних відходів повинно здійснюватися на окремо відведеному місці. Спеціальна тара або приміщення для розміщення небезпечних відходів, повинні закриватися/замикатися.

4. Відходи в спеціальній тарі, які знаходяться в місцях для зберігання відходів мають бути промарковані із зазначенням дати прибуття на об'єкт оброблення відходів, коду і виду відходів відповідно до Національного переліку відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 року № 1102, складу відходів, наявності небезпечних властивостей, що відповідає акту приймання-передачі відходів (картці перевезення відходів).

Маркування розміщується на видному місці таким чином, щоб у будь-який час можна було прочитати інформацію про відходи, зокрема без необхідності переставляти чи відкривати спеціальну тару.

Контейнери, резервуари або окремі сектори маркуються збоку від входу чи під'їзду, на зовнішньому боці стіни чи огорожі або на інформаційних табличках, розташованих біля місць для зберігання відходів чи біля входу до таких місць або в іншому видному місці.

Маркування має бути розбірливим, стійким до погодних умов, залишатися прикріпленими та читабельними протягом усього часу зберігання відходів у місцях для зберігання відходів.

5. Спеціальна тара повторно використовується для збирання відходів за умови, що вона знаходиться у придатному стані. У разі необхідності перед повторним використанням тара очищується, ремонтується або оновлюється.

6. Місця для зберігання відходів підлягають щоденному огляду, зокрема на виявлення ознак пошкодження упаковки чи ємності, витоку відходів тощо, та відповідному технічному обслуговуванню.

VI. Вимоги до попереднього оброблення відходів

1. Вибір технологічної схеми сортувально-перевантажувальної станції залежить від:

- виду відходів;
- продуктивності;
- місця розташування;
- необхідності брикетувати відсортовані відходи.

2. Сортування відходів, що надходять на об'єкт оброблення відходів, спрямоване на запобігання потраплянню небажаних матеріалів у подальший процес оброблення відходів.

3. Зона для сортування і перевантаження розміщується в місці захищеному від атмосферного впливу, з належною вентиляцією. Висота даху (навісу) повинна бути достатньо високою, щоб розмістити транспортні засоби та механізми, які будуть використовувати для сортування і перевантаження відходів.

4. Обладнання сортувально-перевантажувальної станції призначене для виконання таких робіт:

- сортування відходів;
- перевантаження відходів;
- короткострокове зберігання;
- підготовка до транспортування (пресування, пакування, ущільнення тощо).

5. Відсортовані матеріали, придатні до повторного використання, пресуються (крім скла) та підлягають рециклінгу.

6. Не допускається змішування відходів:

- що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- з іншими відходами або матеріалами, що мають різні властивості;

з іншими відходами або матеріалами, якщо такі дії ускладнюють операції з відновлення.

7. Змішування відходів можливе у разі сумісності відходів, що змішуються.

Сумісність відходів визначається шляхом проведення заходів із перевірки і тестування для виявлення можливих небажаних та/або потенційно небезпечних хімічних реакцій між різними видами відходів під час змішування або інших операцій з оброблення відходів. Заходи на сумісність проводяться з урахуванням ризиків, пов'язаних, зокрема, з небезпечними властивостями відходів, безпекою процесів, безпечними умовами праці та впливом на навколишнє природне середовище, а також з урахуванням інформації, наданої попереднім власником/утворювачем відходів.

8. Змішування небезпечних відходів можливе за умови дотримання вимог статті 29 Закону України «Про управління відходами».

9. Механічне оброблення відходів може включати такі операції, як сортування, ущільнення, гранулювання, дроблення, кондиціонування відходів із застосуванням таких процесів:

- вилучення зайвих компонентів, що можуть перешкоджати подальшому обробленню, з використанням сепараторів;

- оптимізація розміру частинок для подальшого оброблення відходів з використанням сит (сітчастих фільтрів) або подрібнювачів;

- відділення матеріалів, які біологічно розкладаються, для спрямування до процесу біологічного оброблення відходів з використанням сит (сітчастих фільтрів);

- відділення матеріалів із високою теплотворною здатністю, таких як текстиль, папір і пластик, для використання у виробництві палива;

- відділення матеріалів, що придатні для подальшого відновлення, за допомогою повітряної сепарації;

- гомогенізація матеріалів, призначених для біологічного оброблення;

- подрібнення відходів металів, ВЕЕО, транспортних засобів, що зняті з експлуатації, а також їх деталей чи компонентів.

10. Неприйнятним є оброблення відходів металів, які містять бруд або інші додані неметалеві речовини, приховані елементи, такі як необроблені та неспорожнені газові балони, або забруднені матеріали, такі як неочищені або погано очищені транспортні засоби зняті з експлуатації та ВЕЕО, а також забруднені бочки.

11. Зони для зберігання, сортування та перевантаження відходів, як правило, складаються із загородженого відкритого простору, де застосовуються норми та правила щодо приміщень для зберігання (зона зберігання для відходів,

що надходять, з окремими приміщеннями для різних вхідних відходів). У зонах із великими механічними навантаженнями поверхню зміцнюють масивними сталевими пластинами. Зона зберігання є вимощеною поверхнею, непроникною для води, установки, що підключена до системи стічних вод, з метою уникнення забруднених стоків.

12. Метою сортування є відокремлення домішок і забезпечення однорідності матеріалів або збереження окремих видів матеріалів. Це дозволяє отримати матеріали з характеристиками, які відповідають вимогам їх повторного використання чи відновлення.

13. Відходи, що подаються до подрібнювача, проходять попереднє оброблення перед відправленням до подрібнювача. Використання методів попереднього оброблення здійснюється з метою збільшення ефективності установки, мінімізації часу простою подрібнювача та дозволяє досягти оптимального складу вхідного матеріалу, що є економічно вигіднішим щодо кількості та якості вихідних потоків.

Відходи металу подрібнюються на подрібнювачах, за винятком відходів металу таких як чавунні предмети/деталі та громіздкі предмети/деталі, які зазвичай проходять окреме оброблення.

14. Попереднє подрібнення проводиться з метою:

- зменшення розмірів сировини, що подається до подрібнювача, перед її подрібненням;
- зменшення ризиків дефлаграції, включно з обробленням уламків транспортних засобів, що можуть містити сліди палива;
- відокремлення матеріалів у вихідній сировині один від одного;
- ущільнення металів, для надання форми, розміру, котрий буде придатним для печей переплавлення.

15. Оператори, які працюють із подрібнювачем, під час застосування повітряної сепарації, мають регулярно контролювати дрібнодисперсну фракцію відходів, щоб гарантувати, що металеві включення зведені до мінімуму і що вони повторно перероблені за наявності.

16. На подрібнювальних установках повинні бути встановлені ізоляційні елементи з метою запобігання серйозним вібраціям під час роботи установки.

17. Механічне оброблення ВЕЕО, що містить холодоагенти включає такі етапи:

- видалення незакріплених внутрішніх частин й деталей термообмінного обладнання;
- видалення охолоджувальних агентів, олив, мазутів та мастил;

вилучення піноутворювальних речовин летких вуглеводнів та летких хлорфторвуглеводнів з ізолюючих піноматеріалів на етапі подрібнення; подрібнення на дрібніші деталі та компоненти на установці.

18. Холодоагенти і піноутворювальні речовини леткі вуглеводні є вибухонебезпечними, тому установки, які обробляють теплообмінне обладнання, що містить летючі вуглеводні, повинні відповідати заходам захисту від вибухів.

Необхідно контролювати концентрацію газів, щоб запобігти ризику вибуху. Контроль здійснюється:

шляхом підтримання концентрації кисню нижче граничного за допомогою введення N до подрібнювача, дробарки та пиловловлювача;

шляхом підтримання концентрації вуглеводнів нижче нижньої межі вибухонебезпечності за допомогою примусової аерації.

19. Основною метою механічного оброблення відходів з теплотворною здатністю є одержання горючого матеріалу з твердих відходів. Відходи, що поступають на оброблення мають сортуватися і подрібнюватися, з метою отримання однорідного горючого матеріалу, котрий не містить вологих матеріалів, які гниють, або важких інертних матеріалів.

Допускається використання сепараторів, дробарок, сортування екрануванням, відокремленням та просіюванням.

VII. Біологічне оброблення

1. Біологічне оброблення відходів передбачає анаеробне оброблення з виробництвом біогазу і дігестату та/або аеробне оброблення (суха стабілізація або компостування відходів).

2. Об'єкти оброблення відходів призначені для оброблення біовідходів, поділяються на:

компостні установки з аеробного оброблення біовідходів;

вермікомпостні заводи з аеробного оброблення біовідходів за допомогою особливих видів черв'яків (червоний каліфорнійський гібрид тощо);

біогазові станції з аеробного оброблення біовідходів;

інші установки, що використовують технології, розроблені на основі прогресуючого розвитку науки і техніки;

обладнання, що використовується для біологічної стабілізації неперероблених відходів, що біологічно розкладаються, перед їх захороненням на полігоні.

3. Об'єкти оброблення відходів компостуванням відходів повинні бути обладнані:

засобами вимірювальної техніки для контролю температури завантаження;

засобами вимірювальної техніки для контролю вологості;
 обладнання для зволоження вантажної зони;
 обладнання для забезпечення аеробного середовища в установці;
 засобами вимірювальної техніки для вимірювання концентрації кисню, у разі компостування відходів в залах з активною аерацією.

4. Об'єкти оброблення відходів вермікомпостуванням повинні мати:
 зону для використання черв'яків для забезпечення прогресу процесу вермікомпостування;
 засіб вимірювальної техніки для контролю температури;
 обладнання для зволоження вантажної зони;
 місця зосередження та розміщення відходів;
 обладнання для завантаження;
 обладнання для забезпечення аеробного середовища, у разі попереднього компостування відходів.

5. Технологічні вимоги до процесу вермікомпостування такі:
 температура основи з біогумусу вище 2 м повинна вимірюватися в центрі основи на мінімальній глибині 1 м від поверхні основи;
 температура нижніх біогумусних основ повинна вимірюватися у центрі основи на мінімальній глибині 0,5 м від поверхні основи;
 найвища температура під час вермікомпостування може бути 35 °C;
 у покладі повинна бути достатня кількість черв'яків для забезпечення процесу вермікомпостування, що зазначається у проєктній документації;
 під час процесу вологість установки знаходиться в діапазоні від 40% до 80%;
 вологість і температуру сировини на складі вимірюють тричі на тиждень у робочі дні; отримані значення повинні бути записані, включаючи дані про час вимірювання;
 частиною процесу вермікомпостування може бути фаза попереднього компостування відходів, на якій не використовуються черв'яки.

Відходи, що надходять на вермікомпостний завод за кодом 02 01 06 (тваринні фекалії, урина та гній (включаючи зіпсовану солому), стоки, зібрані окремо та оброблені поза місцями утворення) згідно Національного переліку відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 року № 1102, або сировина того самого походження, повинні бути оброблені шляхом попереднього компостування. Вермікомпостери або технології вермікомпостного заводу повинні проходити верифікацію на гігієнічну ефективність та регулярну перевірку граничних значень мікроорганізмів-індикаторів.

6. Під час оброблення біорозкладних відходів на біогазовій станції температура, повинна бути досягнута протягом періоду, зазначеного в технічній і експлуатаційній документації.

Вимога цього пункту не застосовується, якщо технологія включає попереднє оброблення, під час якої біорозкладні відходи нагріваються до температури 70 °C не менше 1 години, або продукт, отриманий цією технологією, підлягає подальшому обробленню за іншою технологією, яка використовується відповідно до цих Правил.

7. Час перебування біорозкладних відходів у процесі анаеробного зброджування має становити щонайменше 30 днів. Цей період можна скоротити, але не менше ніж до 20 днів, якщо оператор гарантує, що вироблений дигестат є стабільним і не має неприємного запаху. Вимога стабільності виконується, коли дигестат постійно відповідає значенням стабільності, визначеним модифікованим методом відповідно до ДСТУ ISO 11734-2001 «Якість води. Оцінювання здатності органічних сполук переробленого мулу до повного анаеробного біорозкладу. Метод вимірювання об'єму біогазу, що виділяється (ISO 11734:1995, IDT)».

8. У разі компостування відходів оператор повинен передбачити моніторинг технологічних процесів та/або управління основними параметрами відходів та процесів з метою зменшення викидів в атмосферне повітря, який включатиме:

- характеристики відходів, що поступають на оброблення (співвідношення C до N, розмір часток);

- температуру і вологість у різних точках штабелю (валка);

- насищення киснем (аерацію) штабелю (валка) за частотою переміщення штабелю, підтримання концентрації O₂ та/або CO₂ у штабелі, температурою повітряного потоку за умов примусової аерації).

- контроль пористості штабелю, його висоти і ширини.

9. З метою зменшення викидів в атмосферне повітря під час анаеробного оброблення відходів оператор повинен:

- передбачити застосування ручної та/або автоматичної системи моніторингу технологічних процесів та/або управління основними параметрами процесів оброблення;

- забезпечити стабільну роботу установки анаеробного оброблення;

- мінімізувати експлуатаційні ризики, пов'язані з піноутворенням, які можуть призвести до виділення запаху;

- забезпечити раннє попередження у разі системних збоїв, які можуть призвести до витоку біогазу та вибухів.

10. Система моніторингу технологічних процесів повинна розроблятися таким чином, щоб у фіксованих точках процесу можна було провести відбір необхідних проб (зразків) сировини. За необхідності на великих установках на майданчику, де проводять аналіз проб, облаштовують лабораторне приміщення.

Для виявлення можливих системних збоїв в установці для анаеробного оброблення відходів та забезпечення раннього попередження здійснюється моніторинг таких параметрів:

рівень рН (лужність матеріалу), що надходить в установку;

робоча температура;

рівень гідравлічного та органічного завантаження від матеріалу, що надходить в установку;

концентрація летких жирних кислот (ЛЖК) і аміаку в установці та в продукті анаеробного оброблення;

кількість, склад (CH_4 , CO_2 , O_2 , H_2S) і тиск біогазу;

рівень рідини та піни.

VIII. Експлуатація техніки, машин, механізмів та устаткування

1. Для виконання всіх технологічних операцій об'єкти оброблення відходів мають бути оснащені технікою, машинами, механізмами та устаткуванням у відповідній кількості. Потреба у них визначається у проєктній документації об'єкту оброблення відходів залежно від потужності об'єкту оброблення відходів, продуктивності техніки і тривалості робочого дня.

2. Техніку, машини, механізми та устаткування, що використовують на об'єкті оброблення відходів, необхідно зберігати в господарській зоні об'єкту – у приміщеннях (боксах, навісах) та/або на спеціально відведених майданчиках, які мають відповідну розмітку.

3. Після закінчення кожного робочого дня техніка, машини, механізми та устаткування мають бути повернені на місце зберігання. Залишати пересувну техніку, машини, механізми та устаткування на місці виконання робіт заборонено.

4. Технічне обслуговування та ремонт техніки, машин, механізмів та устаткування проводиться в межах господарської зони. Для ремонту техніки, машини, механізми та устаткування або їх частини, після чистки та знезаражування, можуть буксируватися на виробничі потужності обслуговуючих підприємств.

5. Технічний огляд та обстеження машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки проводяться відповідно до Порядку проведення технічного огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 року № 687.

Засоби виміральної техніки для вимірювання і зважування повинні бути працездатними та відповідати вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність.

6. Під час здійснення вагового і радіометричного контролю, вимірювання обсягу відходів засоби виміральної техніки повинні бути працездатними та відповідати вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність.

7. Система планово-попереджувальних ремонтів (далі – ППР) техніки, машин, механізмів та устаткування оператора являє собою комплекс організаційно-технічних заходів попереджувального характеру, що проводяться в плановому порядку з метою забезпечення постійної технічної готовності до роботи і запобігання підвищеного його зносу. ППР здійснюються періодично за заздалегідь розробленим та затвердженим планом.

8. Огляди техніки, машин, механізмів та устаткування повинні проводитись періодично, за затвердженим оператором графіком оглядів.

9. На основі даних цих оглядів і профілактичного обслуговування складаються дефектні відомості, розробляється проєктна документація і проводяться поточний і капітальний ремонти.

10. Поточний ремонт виконується за рахунок експлуатаційних витрат.

11. Впровадження систем ППР входить до обов'язків керівника оператора.

Керівництво проведенням ППР покладається на головного інженера оператора або іншу відповідальну особу оператора.

Безпосередньо за проведення ППР на об'єктах оброблення відходів відповідають спеціально призначені особи на яких покладається проведення таких робіт:

- розробка планів ремонту згідно затверджених графіків оглядів поточного і капітального ремонтів;

- організація технічного інструктажу працівників, зайнятих на ремонтних роботах;

- складання заявок на матеріали, запасні частини і устаткування;

- перевірка забезпеченості робіт матеріалами, запасними частинами, механізмами, робочою силою тощо;

- складання кошторисів та необхідної технічної документації;

- організація виготовлення запасних частин, деталей та конструкцій;

- контроль за раціональним використанням механізмів, матеріалів, електроенергії і палива;

- перевірка комплектності і технічного стану нового обладнання;

- проведення заходів з організації і охорони праці;

- ведення обліку усіх видів ремонтних робіт;

підготовка до здачі і участь у прийманні в експлуатацію відремонтованих об'єктів.

ІХ. Моніторинг та контроль об'єкта оброблення відходів

1. Оператор зобов'язаний здійснювати моніторинг відповідно до програми моніторингу, яку він щорічно затверджує своїм розпорядчим документом відповідно до Порядку проведення моніторингу об'єкта оброблення відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2023 року № 1166.

Результати моніторингу повинні зберігатися протягом всього життєвого циклу об'єкту оброблення відходів.

2. Оператор повинен здійснювати догляд за прилеглою до об'єкту оброблення відходів територією та проводити прибирання відходів, що були винесені за межі об'єкту оброблення відходів, не рідше ніж один раз на чотирнадцять днів.

3. Оператор забезпечує контроль за станом атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод, ґрунту, шумового навантаження на території об'єкту оброблення відходів та на межі його санітарно-захисної зони, який проводиться згідно з переліком показників забруднюючих речовин, з періодичністю та в точках відбору проб, визначених в програмі моніторингу, розробленої згідно з пунктом 1 цього розділу.

4. На об'єкті оброблення відходів викиди в атмосферне повітря здійснюються:

неорганізованими стаціонарними джерелами викидів, до яких відносяться поверхневі (резервуари) або точкові (фланці для труб), а також до них належать викиди від компостування відходів у валках;

організованими стаціонарними джерелами викидів, до яких відносяться канали, труби, димоходи, також до них належать викиди з відкритих біофільтрів.

5. З метою зменшення викидів в атмосферне повітря з неорганізованих стаціонарних джерел викидів в атмосферне повітря оператор здійснює:

вибір і використання обладнання з ефективним ущільненням (використання відповідної конструкції трубних з'єднань з мінімальною довжиною труби та кількістю фланців, клапанів; надання переваги гравітації замість використання насосів; обмеження висоти спусків матеріалу; обмеження швидкості);

збирання та спрямування викидів через систему випуску та/або систему всмоктування повітря поблизу джерел викидів;

вибір і використання антикорозійних матеріалів, футерування або покриття обладнання та фарбування труб інгібіторами корозії;

забезпечення доступу до обладнання, яке є потенційним джерелом викидів забруднюючих речовин;

регулярний огляд захисних засобів, таких як рейкові штори, швидкохідні двері;

зволоження потенційних джерел розсіяних викидів пилу (місць для зберігання відходів, зон переміщення та відкритих процесів оброблення);

регулярне прибирання зони оброблення відходів (зал, доріг, складських приміщень, конвеєрних стрічок, обладнання та спеціальної тари);

запровадження структурованого підходу до зменшення викидів органічних сполук, що ґрунтується на оцінці ризику, з урахуванням, зокрема, конструкції установки, а також кількості та природи відповідних органічних сполук.

6. З метою зменшення викидів в атмосферне повітря з організованих стаціонарних джерел викидів оператор використовує такі методи:

адсорбція (для ртуті, летких органічних сполук, сірководню, пахучих сполук);

очищення в біофільтрі (для аміаку, сірководню, летких органічних сполук, пахучих сполук);

конденсація та кріогенна конденсація, термічне окиснення (для летких органічних сполук);

очищення в вологому лужному скрубєрі (для пилу, летких органічних сполук, сполук газоподібних кислот);

очищення в вологому кислотному скрубєрі (для газоподібних лужних сполук);

очищення в фільтрі, циклоні, електростатичному пиловловлювачі (для пилу).

7. Оператор забезпечує здійснення заходів по контролю за дотриманням встановлених нормативів гранично допустимих викидів передбачених дозволом на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами або інтегрованим довкіллевим дозволом.

8. З метою запобігання або зменшення утворення стічних вод і скорочення використання води оператор використовує:

плани економії води (блок-схеми і баланси потоків води);

раціональне використання води для змивання (хімічне сухе очищення замість змивання зі шлангу, використання механізму управління спуском води в усьому мийному обладнанні);

рециркуляцію та сегрегацію потоків води;

непроникні поверхні на місцях для зберігання та оброблення відходів залежно від ризиків забруднення ґрунту та/або води;

криті приміщення для зберігання та оброблення відходів, що дозволить звести до мінімуму кількість забруднених стічних вод, утворених в результаті контакту з дощовою водою;

належну дренажну інфраструктуру;

контроль вмісту вологи у відходах з метою зменшення утворення інфільтрації.

9. Результати вимірювання показників стічних вод не повинні перевищувати показники, що визначені Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту, де розміщений об'єкт оброблення відходів, затвердженими органами місцевого самоврядування. За відсутності правил, затверджених на місцевому рівні, слід приймати показники стічних вод, що визначені Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженими наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року № 316, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 року за № 56/31508.

У разі скиду забруднюючих речовин у водні об'єкти нормативи гранично допустимих скидів повинні відповідати встановленим нормативам екологічної безпеки водокористування.

У разі встановлення перевищень встановлених нормативів екологічної безпеки водокористування оператор вживає вичерпні заходи для ліквідації наслідків цього впливу.

10. Результати вимірювання показників ґрунту не повинні перевищувати допустимий вміст небезпечних речовин у ґрунті відповідно до Нормативів гранично допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах, а також переліку таких речовин, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1325, та відповідати санітарно-гігієнічним показникам придатності ґрунту ділянки під забудову населеного пункту відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 року № 173, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 року за № 379/1404.

11. З метою запобігання та/або зменшення рівня шуму та вібрацій, які виникають в процесі оброблення відходів, оператор забезпечує:

ідентифікацію джерел шуму та вібрацій;

вимірювання/оцінювання впливу шуму та вібрацій;

заходи із запобігання та/або зменшення рівня шуму та вібрацій;

оцінку рівня шуму та вібрацій та/або оцінку впливу шуму та вібрацій.

Оператор забезпечує такі заходи із запобігання та/або зменшення рівня шуму та вібрацій:

належне розміщення обладнання та споруд (зменшення рівня шуму завдяки збільшенню відстані між джерелом та приймачами шуму, використання шумових екранів та переміщення виходів чи входів до будівель);

регулярний огляд і технічне обслуговування обладнання;

закриття дверей і вікон у приміщеннях виробничої зони за наявності витяжної вентиляції;

експлуатацію обладнання кваліфікованим персоналом;

виконання шумних видів діяльності вдень або відповідно до технологічного регламенту;

виконання правил контролю рівня шуму, зокрема під час технічного обслуговування обладнання, транспортування та здійснення операцій з оброблення відходів;

використання обладнання з низьким рівнем шуму (двигунів прямого приводу, компресорів, насосів та вентиляторів);

використання обладнання для регулювання рівня шуму та вібрації, а саме: пристроїв для зниження рівня шуму; звукоізоляції та віброізоляції обладнання; огороження шумного обладнання; звукоізоляції будівель; використання захисних стін, насипів, огорож та будівель.

Результати вимірювання шумового впливу не повинні перевищувати допустимі рівні шуму відповідно до ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року № 37.

12. З метою запобігання та/або зменшення розповсюдження неприємних запахів, які виникають в процесі оброблення відходів, оператор забезпечує:

ідентифікацію джерела (джерел) запаху;

оцінку внесків окремих джерел запаху;

заходи із запобігання та/або зменшення рівня запахів;

оцінку рівня розповсюдженості запаху та/або оцінку впливу запаху.

З метою запобігання та/або зменшення рівня запаху оператор здійснює:

оптимізацію часу перебування відходів із потенційно неприємним запахом на майданчиках приймання, зберігання та оброблення відходів (трубах, тарі), у разі необхідності розраховуються сезонні пікові обсяги відходів;

використання хімічних речовин для усунення або зменшення утворення пахучих сполук (окиснення або осадження сірководню);

оптимізацію аеробного оброблення, шляхом контролю вмісту кисню та періодичного технічного обслуговування задіяного обладнання. У разі аеробного оброблення рідких відходів на водній основі оптимізація також може включати використання кисню та/або видалення поверхневого шару речовин у резервуарах;

накриття або огороження майданчиків для приймання, зберігання та оброблення відходів із неприємним запахом, а також уловлювання відхідних газів із неприємним запахом для подальшого оброблення;

очищення обладнання та виробничої зони доступними способами в кінці кожного виробничого циклу.

З метою запобігання та/або зменшення рівня запаху з відкритої системи компостування відходів оператор запроваджує такі заходи:

негайне та ефективне оброблення доставлених відходів із високим потенціалом утворення запаху (відходи харчових продуктів та від зелених насаджень);

змішування з добре подрібненими та структурованими відходами від зелених насаджень для забезпечення відповідного співвідношення C до N та пористості;

регулярне перевертання штабелів за умови сприятливого напрямку вітру відносно сусідніх районів, які потенційно можуть зазнати впливу;

утримання об'єкта в чистоті (регулярне прибирання поверхонь, обладнання та всіх маршрутів транспортування).

13. На об'єкті оброблення відходів оператор розробляє та затверджує своїм розпорядчим документом план управління залишками від оброблення відходів. Цей план може бути частиною плану управління відходами, який розробляється відповідно до Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій, затвердженого наказом Міндовкілля, і передбачає перелік заходів, спрямованих на мінімізацію утворення залишків від оброблення відходів та забезпечення їх безпечного для навколишнього природного середовища видалення.

14. З метою забезпечення енергоефективності та контролю споживання/вироблення енергії оператор забезпечує і фіксує:

ідентифікацію джерела (джерел) споживання/вироблення енергії;

планування періодичних цілей із покращення основних показників та пов'язаних із ними дій;

споживання та виробництво енергії за типом джерела (електроенергія, газ, рідке та тверде паливо, відходи), що включає:

споживання енергії;

виробництво енергії, яка експортується;

розподіл потоків енергії (наприклад, діаграми або енергетичні баланси розподілу енергії у процесах оброблення відходів), що показує як саме енергія використовується в процесі;

питоме споживання енергії для кожного процесу (процесів) оброблення відходів;

основні показники ефективності на щорічній основі (питоме споживання енергії, виражене у кВт/год на тонну оброблених відходів).

X. Охорона праці

1. Організація охорони праці на об'єкті оброблення відходів має здійснюватися відповідно до Кодексу законів про працю України, Законів України «Про охорону праці», «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією», інших нормативно-правових актів і передбачати виконання заходів, спрямованих на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасних випадків та збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності.

2. Оператор повинен забезпечувати безпечні та здорові умови праці на робочих місцях, у виробничих приміщеннях та на території об'єкту оброблення відходів, контролювати їх відповідність вимогам законодавства з охорони праці, виробничої санітарії, здійснювати нагляд за їх дотриманням, своєчасно організовувати навчання, інструктажі працівників та перевірку знань з охорони праці та безпечного виконання робіт.

Оператор розробляє та затверджує своїм розпорядчим документом обов'язкові для дотримання працівниками інструкції з охорони праці, відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 квітня 1998 року за № 226/2666.

3. Оператор забезпечує працівників, які здійснюють операції з оброблення відходів:

спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту, а також мийними та знешкоджувальними засобами;

виробничим обладнанням, яке використовується працівниками, яке відповідає виконуваним роботі або було належним чином пристосоване для виконання роботи та не становить загрози життю або здоров'ю працівників.

4. Працівники об'єкту оброблення відходів зобов'язані:

дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства;

знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;

проходити у встановленому законодавством порядку попередні та періодичні медичні огляди;

проходити навчання, інструктаж і перевірку знань з охорони праці, з надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварії.

Працівник несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог.

5. Нещасні випадки на об'єкті оброблення відходів підлягають обліку та розслідуванню, встановленню факту порушення вимог законів та інших нормативно-правових актів про охорону праці, встановленню осіб, дії або бездіяльність яких призвели до настання нещасного випадку.

XI. Пожежна та техногенна безпека

1. Пожежна та техногенна безпека на об'єкті оброблення відходів повинна забезпечуватися відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 року за № 252/26697, Правил техногенної безпеки, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 05 листопада 2018 року № 879, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1346/32798, та інших нормативно-правових актів з питань пожежної та техногенної безпеки і передбачає виконання заходів і використання технічних засобів, спрямованих на запобігання пожежам та надзвичайним ситуаціям, забезпечення безпеки людей, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для успішного гасіння пожеж, ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

2. З метою визначення небезпеки, яку може створювати об'єкт, оператор ідентифікує об'єкт оброблення відходів, який він експлуатує, відповідно до Порядку ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки та ведення їх обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2022 року № 1030.

У разі віднесення об'єкта до об'єкта підвищеної небезпеки оператор зобов'язаний дотримуватися норм та вимог Кодексу цивільного захисту України та Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки».

3. Оператор своїм розпорядчим документом розробляє та затверджує інструкцію про заходи пожежної безпеки, інструкцію щодо порядку забезпечення техногенної безпеки та дій працівників об'єкта у разі виникнення надзвичайної ситуації, встановлює протипожежний режим, видає накази з питань пожежної безпеки, у тому числі щодо призначення особи (осіб), відповідальної (відповідальних) за забезпечення пожежної безпеки будівель, споруд (обладнання) і установок, а також за утримання та експлуатацію засобів протипожежного захисту, здійснення контролю за їх виконанням.

Затверджує положення про підрозділ з питань цивільного захисту (посадову інструкцію особи з питань цивільного захисту).

4. З метою попередження пожеж впроваджуються такі заходи:

запобігання можливості утворення парогазоповітряних вибухонебезпечних та легкозаймистих сумішей;

застосування пожежо- та вибухобезпечного електротехнічного устаткування;

застосування матеріалів для будівельних конструкцій і оздоблювальних матеріалів, що відповідають категорії приміщення з вибухопожежної та пожежної безпеки;

заборона зберігання на об'єкті оброблення відходів горючих речовин і матеріалів, які не передбачені умовами виробництва.

5. Кожний транспортний засіб, який знаходиться на об'єкті оброблення відходів, має бути оснащений вогнегасниками відповідно до Норм оснащення вогнегасниками колісних транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 1997 року № 1128 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2009 року № 934).

6. Розміщення первинних засобів пожежогасіння та здійснення вогневих робіт на території об'єкта оброблення відходів проводиться відповідно до вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 року за № 252/26697.

7. До робіт у приміщеннях з підвищеною пожежною небезпекою забороняється допускати осіб, які не пройшли навчання з питань пожежної безпеки, протипожежного інструктажу та не отримали відповідних посвідчень.

8. Кожний випадок пожежі або займання розслідується комісією, яка створюється розпорядчим документом оператор. Під час розслідування встановлюються причини та особи, винні у виникненні пожежі або займанні. За результатами розслідування розробляються і впроваджуються протипожежні заходи.

ХІІ. Запобігання виникненню аварій

1. З метою запобігання та зниження ризику виникнення аварій оператор вживає управлінських та технічних заходів, а саме:

формує перелік небезпечних речовин, наявних або які можуть бути наявні на території об'єкта оброблення відходів, які здійснюють шкідливий вплив на навколишнє природне середовище;

забезпечує захист об'єкта оброблення відходів від проникнення сторонніх осіб;

забезпечує наявність та можливість використання обладнання для ліквідації наслідків аварії, а також системи протипожежного захисту;

підтримання в належному стані обладнання за допомогою профілактичного технічного обслуговування, регулярного контролю і тестування;

вільний доступ працівників до всіх засобів для вимірювання і контролю; використання сигналізації, автоматичних відключень та інших видів автоматизованого управління;

вмикання резервного джерела живлення у разі збоїв електропостачання; використання бар'єрів для запобігання пошкодженню обладнання від руху транспортних засобів;

використання обладнання та захисних систем, призначених для використання у потенційно вибухонебезпечних середовищах (у разі необхідності);

використання резервуарів для зберігання технічних та дренажних вод для аварійного пожежогасіння (у разі необхідності);

використання резервуарів для зберігання стічних вод, об'єм яких визначається з використанням підходу, що ґрунтується на оцінці ризику з урахуванням природи забруднюючих речовин, та впливу очищених стічних вод нижче за течією. Злив стічних вод із цих резервуарів можливий лише після вжиття відповідних заходів (контролю, оброблення, повторного використання);

можливість направлення забруднених вод та розлитих хімічних речовин (у разі виникнення аварійної ситуації) до резервуарів для зберігання стічних вод;

упровадження заходів для стримування або зменшення рівня випадкових викидів із вентиляційних отворів та запобіжних клапанів/мембранних запобіжних пристроїв.

2. З метою визначення небезпеки, яку може створювати об'єкт, оператор ідентифікує об'єкті оброблення відходів, який він експлуатує, відповідно до Порядку ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки та ведення їх обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2022 року № 1030.

На об'єкті оброблення відходів, віднесеному до об'єктів підвищеної небезпеки оператори розробляють і затверджують плани локалізації і ліквідації аварій та їх наслідків, на інших об'єкті оброблення відходів – плани реагування на надзвичайні ситуації або інструкції щодо дій персоналу у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій відповідно до Порядку розроблення планів діяльності єдиної державної системи цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 року № 626.

3. Оператор під час визначення загроз для навколишнього природного середовища враховує такі ситуації:

переповнення ємності з оброблення відходів;
несправність обладнання (надлишковий тиск у ємності і трубопроводах, блокування дренажів);

негерметичність захисних конструкцій (дамб, відстійників та/або переповнення дренажних стічних колодязів);

відсутність води для гасіння;

неправильне підключення до каналізації чи інших систем, що створить умови для контакту несумісних речовин, внаслідок якого можуть виникнути неконтрольовані реакції;

вандалізм/підпал;

стихійне лихо (повінь або смерч).

4. У разі аварії, що спричинила забруднення навколишнього природного середовища оператор зобов'язаний негайно приступити до ліквідації її наслідків. Одночасно оператор повинен повідомити про аварію і заходи, вжиті для ліквідації її наслідків, виконавчому комітету сільської, селищної, міської ради, відповідній обласній, Київській, Севастопольській міській державній адміністрації, а на території Автономної Республіки Крим - органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища та населенню.

**В.о. заступника директора департаменту –
начальника відділу дозвільно-ліцензійної
діяльності у сфері управління відходами
Департаменту управління відходами та
екологічних наслідків воєнних дій**

Анастасія СТЕЦЕНКО

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

Людам
з
порушенням
зору

Primary Menu

Головна — Оголошення —

ПОВІДОМЛЕННЯ про оприлюднення проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Правил технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів»

ПОВІДОМЛЕННЯ про оприлюднення проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Правил технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів»

21/10/2024 : 10:34

ПОВІДОМЛЕННЯ

**про оприлюднення проекту наказу Міністерства
захисту довкілля та природних ресурсів України «Про
затвердження Правил технічної експлуатації об'єктів
оброблення відходів»**

Проект наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Правил технічної експлуатації об'єктів оброблення відходів», розроблено на виконання частини шостої статті 13 Закону України «Про управління відходами».

Метою проекту наказу є визначення основних умов, що висуваються до операторів об'єктів оброблення відходів під час їх експлуатації, для запобігання або зменшення обсягів ймовірного забруднення навколишнього природного середовища та небезпеки для здоров'я людей.

Назва органу виконавчої влади, що розробив проект наказу

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

Назва структурного підрозділу, що розробив проект накази, адреса та телефон

Департамент цифрової трансформації, електронних публічних послуг та управління відходами Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел. (044) 208-31-285, protsenko.k@mepr.gov.ua.

UB
Міндовкілля
№25/1-р/44-2024-01-285
КЕП: Гринчук С. В. 28.03.2025 17:39
3FAA9288358EC00304000000E1FC3400A1EFD800
Сертифікат дійсний з 13.09.2024 00:00 до 12.09.2026 23:59

Зауваження та пропозиції до проєкту наказу
приймаються протягом місяця з дня його оприлюднення
на вказану пошту та електронну адресу.

[Проєкт Наказу](#)

[Пояснювальна записка](#)

[Правила](#)

[Повідомлення про оприлюднення](#)

[Проєкт Наказу від 27.12](#)

[Пояснювальна записка від 27.12](#)

[Правила від 27.12](#)

[АРВ ООВ](#)

[АРВ ООВ від 10.01.2025](#)

[Правила від 04.03](#)

[АРВ ООВ від 04.03](#)

[Правила від 18.03](#)

ПОДІЛИТИСЬ:

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

Канцелярія

тел.: +38 (044) 206 31 15
email: info@mepr.gov.ua

Пресслужба

тел.: +38 (044) 206 31 01
email: press@mepr.gov.ua

Гаряча лінія “Міндовкілля на зв'язку”

тел.: 0 800 500 115
пн-чт: 9:00 до 18:00,
пт: 9:00 до 16:45,
обідня перерва: з 13:00 до 13:45

Громадська приймальня

тел. : +38 (044) 206 33 02
факс: +38 (044) 206 31 39
email: gr_priem@mepr.gov.ua

Органи державної влади

[Кабінет міністрів України](#)
[Офіс Президента України](#)

Міністерство захисту
довкілля та природних
ресурсів України

ПОДІЛИТИСЬ:

